
BOLETIN OFICIAL

DEL

Obispado de Osma.

SUMARIO.

Encíclica de S. S. en el centenario de S. Anselmo (*conclusión*).—Edicto del Provisorato citando á Estanislao Martínez, para prestar el consejo paterno.—Casos para las Conferencias morales de Julio.—Necrología.—Cuadro de honor de los alumnos que han obtenido nota de *Meritissimus* en los exámenes de fin de curso.

LITTERAE ENCYCLICAE

VENERABILIBUS FRATRIBUS PATRIARCHIS PRIMATIBUS
ARCHIEPISCOPIB EPISCOPIB ALIISQUE LOCORUM
ORDINARIIS PACEM ET COMMUNIONEM CUM
APOSTOLICA SEDE HABENTIBUS

PIUS PP. X.

Eandem viri firmissimam voluntatem acta eius omnia et scripta testantur, in primisque litterae illae suavissimae, quas *caritatis calamo scriptas* (1), dicit memoratus Decessor Noster Paschalis. Nec vero suis ipse litteris pium modo *adiutorium et solamen implorat* (2), sed non intermissas preces adhibiturum se Deo pollicetur, ut cum ad Urbanum II Beccensis Abbas scriberet his verbis amantissimis usus: «Pro vestra et Romanae Eccle-

(1) Joan., XVII, 11. (2) In lib. III Epist. S. Anselmi, ep. 74.

siae tribulatione, quae nostra et omnium vere fidelium est, non cessamus orare Deum assidue, ut mitiget vobis a diebus malis, donec fodiat peccatori fovea. Et certus sumus, etiamnum nobis moram videatur facere, quoniam non relinquet virgam peccatorum super sortem iustorum; quia haereditatem suam non derelinquet, et portae inferi non praevalent adversus eam. (1).

Quibus aliisque id genus ab Anselmo scriptis mirifice delectamur, tum ob instauratam viri memoriam, quo nemo sane huic Apostolicae Sedi devinctior, tum ob excitatam recordationem coniunctissimae voluntatis vestrae, Venerabiles Fratres, in dimicationis non dispari genere, litteris aliisque officiis quamplurimis declaratae.

Mirum profecto quantum roboris ac firmitatis accepit, desaevientibus longo saeculorum cursu in christianum nomen procellis, coniunctionis ista necessitudo, qua sacrorum antistites et fidelis grex arctius in dies Romano Pontifici adhaeserunt ad haec usque tempora, quibus ardor ille adeo succrevit, ut divino quodam prodigio videantur voluntates hominum in tantum consensum potuisse coalescere. Quae quidem amoris et obsequii conspiratio dum Nos plurimum erigit planeque confirmat, Ecclesiae decori est ac praesidio validissimo. Sed hoc nempe maior in nos antiqui serpentis invidia conflatur, quo praestantius est delatum beneficium; eoque graviores in nos irae colliguntur impiorum hominum, quo acrius hi rei novitate percelluntur. Nec enim simile quidquam in reliquis consociationibus admirantur, nec facti rationem cernunt ullam, sive a publicis causis sive ab alia quavis humana re petitam, nec secum reputant sublimem Christi precationem, cum discipulis postremum discumbentis, eventu comprobatae.

Summa igitur ope niti oportet, Venerabiles Fratres, ut apte cohaerentia cum capite membra solidiore in

(1) In lib. III Epis. S. Anselm. ep. 37.

dies nexu obstringantur, divinarum rerum ratione habita, non terrestrium, ita ut omnes *unum simus* in Christo. Ad hunc finem si velis remisque contendemus, functi erimus optime delato nobis officio provehendi Christi operis et regni eius in terris dilatandi. Huc spectat suavis illa petitio, qua Ecclesia caelestem Sponsum urget assidue, in qua Nostrorum summa votorum continetur: *Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos.* (1)

Hae autem industriae propositam habent defensionem, non modo contra externas impugnationes in acie dimicantium ut Ecclesiae iura et libertatem labefaciant, sed etiam contra domestici atque intestini belli pericula, cuius rei superius incidit mentio, quum doluimus esse genus hominum quoddam, qui subdolis opinionum commentis nitantur Ecclesiae formam ac naturam ipsam immutare penitus, doctrinae integritatem violare, disciplinam omnem pessumdare. Serpit adhuc per hos dies memoratum illud virus infecitque non paucos, etiam sacri ordinis homines, praesertim iuvenes, inquinato, uti diximus, quasi aere afflato, quos effrenata novitatis libido praecipites agit ac respirare non sinit.

Sunt etiam in his qui, tardioris ingenii et intemperantis animi spectaculum exhibentes, quidquid affert incrementi dies iis disciplinis quae in adspectabilis naturae investigatione versantur et ad praesentis vitae utilitatem aut commoditatem pertinent, ea, tamquam nova tela, in veritatem divinitus traditam, per summam astutiam et arrogantiam intorqueant. Hi meminerint, incautae novitatis fautorum quam variae fuerint ac discrepantes sententiae de rebus ad agnitionem animi et ad moderandam vitam plane necessariis, cognoscantque, hanc esse humanae superbiae constitutam poenam, ut constant sibi nunquam, et in ipso cursu ante obruantur, quam portum veritatis conspicere po-

(1) In libro II Epist., S. Anselmi, ep. 33.

tuerint. Sed hi fere ne ipso quidem sui exemplo didicerunt de se tandem sentire demissius atque amovere *consilia... et omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei, et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi.* (1)

Quin etiam a nimia arrogantia in contrarium vitium delapsi sunt, eam philosophandi rationem secuti quae, de omnibus dubitando, quasi noctem quandam rebus offundit, et *agnosticismum* professi cum errorum comitatu multiplici atque infinita prope sententiarum varietate inter se mire pugnantium: quo opinionum conflictu *evanuerunt in cogitationibus suis... dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt.* (2)

Grandibus interim ac fucatis istorum verbis, novam sapientiam quasi caelo delapsam reconditasque discendi vias pollicentium, iuvenum pars labare paulatim atque averti coepit; quod idem olim accidit Augustino, manicheorum fraudibus circumvento. Verum de funestis hisce insanientis sapientiae magistris, de ipsorum ausibus, deceptionibus, fallaciis satis diximus in Encyclicis Litteris datis die VIII mensis Septembris anno MDCCCXVII, quarum initium *Pascendi dominici gregis.*

Illud hoc loco animadvertisse iuverit, quae memoravimus pericula, graviora quidem nunc esse atque imminere propius; non tamen iis penitus absimilia quae Anselmi tempore Ecclesiae doctrinae impendebant. Considerandum praeterea, pari propemodum nobis praesidio ac solatio esse posse Anselmi doctrinam ad tutelam veritatis, atque apostolicum eius robur ad Ecclesiae iurium ac libertatis defensionem.

Atque haec persequi omittentes quaenam remotae illius aetatis fuerit humanitas, qui cleri populique cultus, breviter attingemus creatum eo tempore ingeniis periculum duplex, eo quod in opposita extrema decurrerint.

(1) II Cor., X, 4, 5. (2) Rom. I, 21, 22.

Fuerunt enim inepti homines et vani, qui leviter ac permixte eruditi, cognitionum indigesta mole gloria-
rentur, inani philosophiae vel dialecticae specie de-
cepti. Hi quidem per inanem fallaciam scientiae nomi-
ne obtectam, spernebant sacras auctoritates, «nefanda
temeritate audent disputare contra aliquid eorum quae
fides christiana confitetur,.... et potius insipienti super-
bia iudicant nullatenus posse esse quod nequeunt in-
telligere, quam humili sapientia fateantur esse multa
posse quae ipsi non valeant comprehendere.... Solent
enim quidam cum coeperint quasi cornua confidentis
sibi scientiae producere, nescientes quod si quis aesti-
mat se scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum
oporteat eum scire, antequam habeant per soliditatem
fidei alas spiritales, praesumendo in altissimas de
fide quaestiones assurgere. Unde fit ut dum... prae-
postere prius per intellectum conantur ascendere, in
multimodos errores per intellectus defectum cogantur
descendere. (1) Atque horum similia exempla complu-
ra hodie quoque versantur ante oculos.

Alii contra, remissioris animi, multorum casu per-
culsi qui naufragium in fide fecerunt, et periculum ve-
riti scientiae quae *inflat*, eo devenerunt ut omnem phi-
losophiae usum, forte etiam solidam quamvis de sacris
rebus disputationem defugerent.

Media inter utramque partem catholica consuetudo
consistit, aequae aversata et priorum arrogantiam, a
Gregorio IX aevo insequenti reprehensam, qui *spiritu
vanitatis ut uter distenti... fidem conantur plus debito ratione
adstruere naturali... adulterantes verbum Dei philosophorum
figmentis*, (2) et horum negligentiam, qui nulla investi-
gandi veri cupiditate trahuntur, neque curant *per fidem
ad intellectum proficere*, (3) praesertim si eorum officii
ratio postulet catholicae fidei contra tot congestos er-
rores defensionem.

(1) S. Anselm., de fide Trinitatis, cap. 2. (2) Gregor. IX, Epist. «Tacti dolore
cordis» ad theologos Parisiens; 7 Julii 1228. (3) In libro II Epist. S. Anselm, ep. 41.

Ad quam suscipiendam divinitus excitatus videtur Anselmus, ut exemplo, voce, scriptis tutum iter ostenderet, christianae sapientiae latices ad commune bonum derivaret, duxque esse ac norma doctoribus, qui post ipsum «sacras litteras scholastica methodo tradiderunt», (1) quorum ipse praecursor merito est nuncupatus et habitus.

Quamquam haec non ita sunt accipienda quasi Augustanus doctor primo statim gressu fuerit philosophiae ac theologiae fastigia consequutus aut ad summorum virorum Thomae ac Bonaventurae famam processerit. Horum enim sapientiae seriores fructus multa dies et coniunctus magistrorum labor maturarunt. Ipsemet Anselmus, qua erat modestia sapientium propria, non minus quam celeritate ac subtilitate mentis, nihil a se scriptum edidit nisi oblata occasione, aut aliorum auctoritate compulsus, monetque constanter: *si quid diximus quod corrigendum sit, non renuo correctionem*, (2) quin etiam, ubi res citra fidem posita sit et in quaestione versetur, non vult discipulum «sic his quae diximus inhaerere ut ea pertinaciter teneas, si quis validioribus argumentis haec destruere et diversa valuerit astruere; quod si contigerit, saltem ad exercitationem disputandi nobis haec profecisse non negabit» (3).

Nihilominus multo plura est adeptus quam aut ipse speraret aut alius quisquam de se polliceretur. Adeo namque profecit, ut eorum qui sequuti sunt gloria nihil eius laudi detraxerit, ne ipsius quidem Thomae nobilitas, quamvis huic non omnia probata fuerint ab ipso conclusa, alia etiam retractata sint planius atque perfectius. Anselmo tamen hoc maxime tribuendum, quod is investigationi straverit viam, timidiorum suspiciones diluerit, incautos a periculis tutos praestiterit, pertinacium cavillatorum damna propulsaverit, qui ab

(1) Breviar. Rom. die 21 Aprilis. (2) *Cur Deus homo*. libr. II, cap. 23. (3) *De Grammatico*, cap. XXI sub finem.

ipso sic iure designantur: «illi... nostri temporis dialectici, imo dialectice haeretici» (1), quorum intellectus esset suis deliramentis et ambitioni mancipatus.

De extremis hisce ait: «Quumque omnes, ut cautissime ad sacrae paginae quaestiones accedant, sint commonendi, illi utique nostri temporis dialectici... prorsus a spiritualium quaestionum disputatione sunt exsufflandi». Quam vero subdit ratio, apte cadit in hodiernos eorum imitatores, a quibus absurda illa recitantur: «In eorum quippe animabus ratio, quae et princeps et iudex omnium debet esse quae sunt in homine, sic est in imaginationibus corporalibus obvoluta, ut ex eis se non possit evolvere nec ab ipsis ea, quae ipsa sola et pura contemplari debet, valet discernere». (2) Nec aliena videntur huic tempori verba, quibus id genus philosophos ridet. «qui quoniam quod credunt intelligere non possunt, disputant contra eisdem fidei a sanctis Patribus confirmatam veritatem, velut si vespertilioes et noctuae non nisi in nocte caelum videntes, de meridianis solis radiis disceptent contra aquilas solem ipsum irreverberato visu intuentes (3).» Quapropter et hoc loco et alibi (4) depravatam eorum opinionem reprehendit, qui philosophiae plus aequo concedentes, ius illi adserebant theologiae campum pervadendi. Huic insaniae se opponens egregius Doctor suos cuique fines constituit utrique disciplinae, ac satis monet, quodnam sit munus et officium rationis naturalis in rebus quae doctrinam divinitus revelatam attingunt; *Fides... nostra, inquit, contra impios ratione defendenda est.*—At quomodo et quousque?—Verba quae sequuntur aperte declarant: «illis... rationabiliter ostendendum est quam irrationabiliter nos contemnant.» (5) Philosophiae igitur munus est praecipuum, in perspicuo ponere fidei nostrae *rationabile obsequium*, et, quod inde consequitur, officium adiungendae fidei

1) *De fide Trinitatis* cap. 2. (2) *Ibid.* (3) *Ibid.* (4) In libro II Epist. S. Anselmi, Ep. 41. (5) *Ibid.*

auctoritati divinae altissima mysteria proponenti, quae plurimis testata veritatis indiciis, *credibilia facta sunt nimis*. Longe aliud ab hoc theologiae munus est, quae divina revelatione nititur et in fide solidiores efficit eos qui christiani nominis honore se gaudere fatentur; «nullus quippe christianus debet disputare quomodo, quod catholica Ecclesia corde credit et ore confitetur, non sit; sed semper eandem fidem indubitanter tenendo, amando et secundum illam vivende, humiliter quantum potest, quaerere rationem quomodo sit. Si potest intelligere, Deo gratias agat; si non potest, non immittat cornua ad ventilandum, sed submittat caput ad venerandum» (1).

Quum igitur vel theologi quaerunt vel fideles petunt de fide nostra rationes, non his fundamentis; sed revelantis Dei auctoritate nituntur, hoc est, ut habet Anselmus: «sicut rectus ordo exigit ut profunda christianae fidei», quae mysteria dicuntur, «credamus priusquam ea praesumanus ratione discutere, ita negligentia mihi videtur, si, postquam confirmati sumus in fide, non studemus quod credimus intelligere». (2) De illa profecto intelligentia loquitur, de qua Vaticana Synodus (3); alio enim loco sic disserit: «Quamvis post Apostolos, sancti Patres et Doctores nostri multi tot et tanta de fidei nostrae ratione dicant..., non omnia quae possent, si diutius vixissent, dicere potuerunt, et veritatis ratio tam ampla tamque profunda est, ut a mortalibus nequeat exhauriri; et Dominus in Ecclesia sua, cum qua se esse usque ad consummationem saeculi promittit, gratiae suae dona non desinit impertiri. Et ut alia taceam, quibus sacra pagina nos ad investigandam rationem invitat, ubi dicit: nisi credideritis non intelligetis, aperte nos monet intentionem ad intellectum extendere, cum docet qualiter ad illum debeamus proficere». Nec est praetereunda ratio quam addit ex-

(1) De fide Trinitatis, cap. 2. (2) *Cur Deus homo*, libr. I, cap. 2. (3) *Constit. Dei Filius*, cap. 4.

tremam: «inter fidem et speciem, intellectum quem in hac vita capimus, esse medium», ideoque «quanto aliquis ad illum proficit, tantum eum propinquare speciei ad quam omnes anhaelamus. (1)

Solida haec,—ut alia praetereamus,—per Anselmum philosophiae ac theologiae iacta sunt fundamenta: haec in posteriorum usum ab ipso fuit studiorum ratio proposita, quam sequuti deinde sapientissimi viri *Scholasticorum* principes, in quibus maxime doctor Aquinas magnis incrementis ditavit, illustrarunt, expoliverunt, ad eximium Ecclesiae decus atque praesidium. Haec autem de Anselmo commemorasse placuit, Venerabiles Fratres, quod optatam Nobis occasionem attulerunt vos iterum cohortandi ut saluberrimos christianae sapientiae fontes, ab Augustano doctore primum reclusos, ab Aquinate locupletatos uberrime, sacrae iuventuti pervios esse curetis. Qua in re memoria ne excidant quae Decessor Noster fel. rec. Leo XIII (2), Nosque ipsi documenta dedimus, quum saepe alias, tum etiam Encyclicis Litteris die VIII mensis Septembris anno MDCCCXVII, quae initium *Pascendi dominici gregis*. Patent heu nimium ruinae, quae, neglectis hisce studiis aut nec certa nec tuta via susceptis, effossae sunt, quum non pauci, etiam e clero, nec idonei nec parati, minime dubitarint «praesumendo in altissimas de fide quaestiones assurgere.» (3) Quae una cum Anselmo lugentes, eius verba usurpamus, ita graviter monentis: «Nemo ergo se temere immergat in condensa divinarum quaestionum, nisi prius firmus sit in soliditate fidei, conquisita morum et sapientiae gravitate ne per multiplicia sophismatum diverticula incauta levitate discurrens, aliqua tenaci illaqueetur falsitate (4). Cui levitati si faces accedant cupiditatum, ut fere fit, actum est de studiis gravioribus ac de integritate doctrinae. Inflat enim *insipiente superbia*, qualem in haere-

(1) *De fide Trinitatis*, Praef. (2) *Encycl. Aeterni Patris* die 4 Augusti 1879. (3) *De fide Trinitatis*, cap. 2. (4) *Ibid.*

tice dialecticis dolet Anselmus, contemptui habent sacras auctoritates, id est divinas Litteras, Patres, Doctores, de quibus verecundioris ingenii iudicium non esse poterit aliud nisi hoc: «Nec nostris nec futuris temporibus ullum illis parem in veritatis contemplatione speremus». (1) Nec maiori in pretio habent Ecclesiae monita vel Pontificis Maximi, eos ad meliorem frugem revocare conantium, pro rebus dare verba solliciti et in fictum obsequium proni, quo fuco auctoritatem sibi et plurimorum gratiam concilient. Fore autem ut hi ad saniora consilia se referant vix ulla spes affulget, quod ei dicto audientes esse detrectent, cui «domino et Patri universae Ecclesiae in terra peregrinantis... divina Providentia... vitam et fidem christianam custodiendam et Ecclesiam suam regendam» commisit; ideoque «ad nullum alium rectius refertur, si quid contra catholicam fidem oritur in Ecclesia, ut eius auctoritate corrigatur; nec ul'i alii tutius, si quid contra errorem respondetur, ostenditur, ut eius prudentia examinetur. (2) Atque utinam perduelles isti, qui se candidos, apertos, omnis officii retinentissimos, usu rerum et religionis praeditos, operosa fide pollentes tam facile profitentur, sapienter ab Anselmo dicta percipiant, eius exemplo institutoque se gerant, idque maxime in animo defigant: «Prius ergo fide mundandum est cor... et prius per praeceptorum Domini custodiam illuminandi sunt oculi... et prius per humilem obedientiam testimoniorum Dei debemus fieri parvuli, ut discamus sapientiam... Et non solum ad intelligendum altiora prohibetur mens ascendere sine fide et mandatorum Dei obedientia, sed etiam aliquando datus intellectus subtrahitur et fides ipsa subvertitur, neglecta bona conscientia» (3).

Quod si turbulenti homines ac protervi pergent causas errorum ac dissidii serere, doctrinae sacrae patrimonium diripere, violare disciplinam, venerandas

(1) De fide Trinitatis, Praefatio. (2) Ibid. (3) De fide Trinitatis, cap. 2.

consuetudines habere ludibrio, quas *velle convellere genus est haeresis* (1), ipsam denique divinam Ecclesiae constitutionem funditus evertere; iam videtis, Venerabiles Fratres, quam sit Nobis ad vigilandum ne tam dira pestis christianum gregem, adeoque teneriores foetus, inficiat. Hoc a Deo non intermissis precibus flagitamus, interposito Augustae Dei Matris patrocinio validissimo, deprecatoribus etiam adhibitis triumphantis Ecclesiae beatis civibus, praesertim Anselmo, christianae sapientiae fulgido lumine ac sacrorum iurium omnium incorrupto custode strenuoque vindice. Quem gratum est iisdem compellare verbis, quibus etiam tum in terris degentem compellat sanctissimus Decessor Noster Gregorius VII: «Quoniam fructuum tuorum bonus odor ad nos usque redoluit, quam dignas grates Deo referimus, et te in Christi dilectione ex corde amplectimur, credentes pro certo, tuorum studiorum exemplis Ecclesiam Dei in melius promoveri, et tuis similibusque tibi precibus etiam ab instantibus periculis, Christi subveniente misericordia, posse eripi..... Unde volumus tuam tuorumque fraternitatem assidue Deum orare, ut Ecclesiam suam et Nos, qui ei licet indigni praesidemus, ab instantibus haereticorum oppressionibus eripiat, et illos, errore dimisso, ad viam veritatis reducat (2).

Talibus freti praesidiis et studio vestro confisi, apostolicam benedictionem. caelestis auspiciem gratiae et singularis Nostrae benevolentiae testem, vobis omnibus, Venerabiles Fratres, universoque clero et populo singulis commisso peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, in festo S. Anselmi die XXI mensis Aprilis anno MDCCCXC, Pontificatus Nostri sexto.

PIUS PP. X.

(1) S. Anselm. De nuptiis consanguineorum, cap. 1. (2) In libro II Epist. S. Anselmi ep. 31.

EDICTO

Por el presente se cita, llama y emplaza á Estanislao Martínez Orte vecino que fué de Castilruiz, cuyo paradero se ignora, para que comparezca á prestar ó negar el consejo paterno á su hijo Basilio Martínez García para el matrimonio que trata de contraer con Estefanía Morales Benito, bajo apercibimiento de que si no lo verifica en el término de tres meses se procederá á lo que haya lugar en derecho.

Burgo de Osma 21 de Junio de 1909.

El Provisor,
Pedro Penzol.

AGENDA IN COLLATIONE 6ª DIE 1.ª JULII ANNI 1909

QUAESTIO MORALIS

Quae ad peccatum formale requiruntur? Undenam repetenda major minorve peccatorum gravitas? Quomodo mortalia dignosci possint ratione materiae? Quomodo peccatum ex genere suo mortale fiat veniale et e contra?

CASUS

Bertoldus sese accusat in confessione de pravis cogitationibus, inquiens: Cogitationes ter habui pravas contra castitatem, quater contra caritatem, quinque contra justitiam, et semper his consensum praestiti. In alia confessione dicit, se rem cum muliere habuisse, et semel famae proximi detraxisse, quin tamen exposuerat eam mulierem suam famulam esse et in tertio gradu consanguineam; et quoad alterum omittit se sacerdotis famae detraxisse, et quidem in ecclesia, dum Missam audiret. Quaeritur: An rite confessus fuerit in primo casu? An illae circustanciae in secundo exprimi debuisent in confessione?

QUAESTIO LITURGICA.

Variae in Missa manuum positiones. Quomodo manus ante pectus jungendae sunt? Quomodo extendendae, et quomodo elevandae?

AGENDA IN COLLATIONE 7.^a DIE 15 JULII

QUAESTIO MORALIS

Distinctio specifica quid et unde desumitur? Quae materia et quae praecepta moraliter diversa dicantur? numerica distinctio unde desumitur? Delectatio morosa quid et an induat speciem circumstantiarum?

CASUS

Calixtus confessionem instituens inquit se per annum rem alienam retinuisse, neque eam voluisse antea restituere; per annum item odium nutritivisse in corde suo contra suum fratrem; per annum etiam habuisse desiderium fornicandi; et postea ei renuntiasset, sed deinde per annum morosis fornicationis cogitationibus delectatum fuisse. Quaeritur: Quot peccata Calixtus commiserit? An bene confessus fuerit?

QUAESTIO LITURGICA

Quinam sunt colores adhibendi in paramentis altaris, celebrantis et ministrorum? Quis color adhibendus, S. Sacramento exposito? Quo utendum colore in processionibus, in benedictionibus et dum cantatur Te Deum in gratiarum actionem?

NECROLOGÍA

En 25 de los corrientes falleció á la edad de 38 años, D. Simón Perdices Beltran, Párroco de Valdezate.

Pertenecía á la Hermandad Diocesana de Sufragios del Clero.

Seminario Conciliar del Obispado de Osma

CUADRO DE HONOR DEL AÑO ACADÉMICO DE 1908-1909

Alumnos que han probado curso en los exámenes ordinarios con la calificación de MERITISSIMUS en alguna de las asignaturas.

DERECHO CANÓNICO		
Segundo año.	Clase.	Decretales.
D. Alberto Martínez Simón.....		Meritissimus.
Primer año.		
D. Isidoro Hernando Aylagas.....	Interno.	Meritissimus.
» Antonino Ruiz Gonzalo.....	Idem.	Idem.
		Sociología y Agricultura.
		Meritissimus.
		Idem.
SAGRADA TEOLOGÍA		
Cuarto año.	Clase.	Teolog. Dogmat.
D. Venancio Maeso Tutor.	Interno.	Benemeritus.
» Felipe Cabrerizo Peracho.....	Idem.	Idem.
		Teología Moral.
		Meritissimus.
		Idem.

Tercer año.	Clase.	Teología Dogmática.	Teología Moral.
D. Alfredo Robles Maza.....	Interno.	Meritissimus.	Meritissimus.
» Pablo Martínez Bartolomé.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Julio Aguilera Martínez.....	Idem.	Benemeritus.	Idem.
» Gabino Hortelano Huerta.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Ursicino Ortiz Carazo.....	Externo.	Meritissimus.	Idem.
Segundo año.			
D. Jorge Antón Soria.....	Interno.	Idem.	Meritissimus
FILOSOFÍA			
Tercer año.			
D. Julián Ruiz Gil.....	Externo.	Metafísica. Meritissimus.	Física. Meritissimus.
» Policarpo de Pablo Gutierrez.....	Idem.	Idem.	Meritissimus.
Segundo año.			
D. Marceliano Hernando Perdiguero..	Interno.	Idem.	Idem.
Primer año.			
D. Casimiro Escalada Gonzalez.....	Interno.	Lógica y Ontología. Meritissimus.	Matemáticas. Meritissimus.
» Victorino Zaloña y Zaloña.....	Idem.	Benemeritus.	Idem.
» Isidoro Casin Vitores.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Antonio Carazo Martinez.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Nicolás Olalla Lucas.....	Idem.	Meritissimus.	Idem.
» Arsenio Portillo Esteban.....	Externo.	Idem.	Idem.

Sagrada Escritura.

Griego 3.º curso.
Benemeritus.
Meritissimus.
Griego 2.º curso.
Benemeritus.
Griego 1.º curso.
Meritissimus.
Idem.
Meritissimus.
Benemeritus.
Meritissimus.
Idem.

CARRERA MENOR

Segundo año.	Clase.	Teología Dogmática.	Teología Moral.
D. Feliciano Oliva Bocos.....	Interno.	Benemeritus.	Meritissimus.
LATÍN Y HUMANIDADES			
Tercer año.	Clase.	Latín.	Retórica y Poét. Hist. de España.
D. Constantino Salagaray Alfaro.....	Interno.	Meritissimus.	Meritissimus.
» Ricardo Saiz Ramos.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Teodomiro Lozano Aguilera.....	Idem.	Idem.	Benemeritus.
» Vicente Arranz Fernandez.....	Externo.	Idem.	Meritissimus.
Segundo año.			Historia Universal.
D. Nicéforo Olalla Galán.....	Interno.	Idem.	Meritissimus.
» Teótimo García Sanchez.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Eleuterio Fernandez Delgado.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Rufino Velloso Aragoncillo.....	Idem.	Benemeritus.	Idem.
Primer año.			Geografía.
D. Cirilo Cebrian Perez-Cano.....	Idem.	Meritissimus.	Meritissimus.
» Terencio M. Sancha García.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Ruperto Martin Perez.....	Idem.	Idem.	Benemeritus.
» J. José Somoza Mendez.....	Idem.	Idem.	Idem.
» Oroncio Carazo Arranz.....	Externo.	Idem.	Meritissimus.

Seminario Conciliar de Osma 26 de Junio de 1909.—V.º B.º El Rector, Dr. *Constancio Santa Olalla.*—
El Secretario de Estudios, Dr. *Manuel Gutierrez.*